

SKABELONER TIL UNDER- VISNING I PROMPTS

I dette hæfte finder du fem forskellige skabeloner fra ordblindeundervisning for voksne, der på forskellig vis stilladser direkte undervisning i at lave prompts. Du finder to udgaver af skabelon nr. 1-3: én med kommentarer til dig som underviser og en tom skabelon, der kan bruges i undervisningen.

- 1 Find på en prompt** med blandet prompttræning *med kommentarer*
Find på en prompt med blandet prompttræning
- 2 Læs en nyhed** en læseøvelse med chatbot *med kommentarer*
Læs en nyhed en læseøvelse med chatbot
- 3 Skriv en festtale** en skriveøvelse med chatbot *med kommentarer*
Skriv en festtale en skriveøvelse med chatbot
- 4 Lav et prompt-katalog** om 'universalprompts'

Skabelonerne kan bruges digitalt, da de indeholder skrivbare felter.

1

med kommentarer

FIND PÅ EN PROMPT

Blandet prompt-træning

Forfatter

Ragna Ea Bentsdatter for
Nationalt Videncenter for Ordblindhed
og andre Læsevanskeligheder, 2024

Find på en prompt

Kort forklaring af ordet prompt, der også bruges flere gange senere i opgaven. Prompt er et alment 'AI-ord', som kursisten kan støde på i mange sammenhænge, også uden for OBU, og som derfor er vigtigt at få arbejdet ind i kursistens AI-ordkendskab.

Kort forklaring af, hvad der overordnet trænes her: evnen til at prompte en chatbot til et brugbart svar (udvikling af prompt-literacy).

Hvad er en prompt?

En prompt er den besked, du sender til en chatbot.

Chatbotten prøver at gætte, hvad du har brug for. Men den kan ikke læse alle dine tanker. Derfor: Jo mere præcis din prompt er, des mere præcist kan chatbotten svare dig.

Her er 5 forskellige opgaver, hvor du skal finde på en god prompt.

I denne opgave er læringsmålet, at kursisten kan bruge chatbot til at skabe/få klarhed over strukturen i en tekst. Underviseren kan eventuelt følge op med eksplicit undervisning i, hvilke strukturerende elementer chatbotten har tilføjet og hvorfor, samt eksplicit undervisning i genretræk.

Prompt 1: Strukturering (disposition, afsnit, punktopstilling)

Læs først denne tekst igennem:

Hvis du har en klump margarine i dit køleskab, og den vejer 250 gram, så kan du hakke den i mindre stykker og piske den sammen med 250 gram sukker. Hvis du også har 4 æg og knækker dem og pisker dem sammen med det andet, så er du godt på vej til at lave en sandkage. Du mangler blot 250 gram hvedemel og så lige 2 tsk bagepulver, så er den faktisk hjemme. Prop alt det, du har blandet sammen, i et par rugbrødsforme, og smæk de to forme ind i ovnen på næstnederste rille og 200 grader. Du skal tage kagerne ud efter cirka en times tid.

Hvad handler teksten om?

Hvad er der behov for at gøre ved teksten, hvis den skal blive bedre?

Hvorfor mener du, at dette vil forbedre teksten?

Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig med at forbedre teksten?

- ▶ Det, som du lige skrev ovenfor, er din prompt. Kopiér og indsæt prompten i chatbottens skrivefelt.
- ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.
- ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.
- ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? – eller hvorfor ikke?	

Prompt 2: Forenkling (læseforståelse, videnstilegnelse)

I denne opgave er læringsmålet, at kursisten kan bruge chatbot til tekstforenkling med henblik på at få støtte til læseforståelse og til arbejdet med at tilegne sig viden om verden gennem læsning.

Læs først denne tekst igennem:

Fotosyntese, den livsvigtige proces, der driver Jordens økosystemer, kan beskrives som en kompleks serie af lysafhængige og lysuafhængige reaktioner, der resulterer i omdannelsen af lysenergi til kemisk energi lagret i organisk materiale. Denne energiudnyttelse muliggør biosyntesen af glukose, et essentielt suktermolekyle, der fungerer som både energikilde og byggesten for planter.

Hvad handler teksten om?	
Hvad er der behov for at gøre ved teksten, hvis du skal få mere ud af at læse den?	
Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig med dette?	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten. ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres. ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar. ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder: <div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%; margin-top: 5px;"></div>	

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? – eller hvorfor ikke?	

Prompt 3: Formulering (modtagerbevidsthed, genre, tone)

I denne opgave er læringsmålet, at kursisten træner skriftlig formulering med støtte fra chatbot og får øget sin modtagerbevidsthed samt bevidsthed om genre og sproglig tone.

Læs først disse stikord:	
Mit tømrerfirma. Besked til mine ansatte. Værktøjet roder i bilerne. Det spilder alles tid. Der skal strammes op. Det vil spare tid.	Kursisten skal her selv udlede, at en oplagt genre her er e-mail.
Du har lige læst en række stikord. Hvilken slags tekst kunne disse ord være stikord til?	
Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan formulere sådan en tekst?	
<ul style="list-style-type: none">▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder: <div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%;"></div>	

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? - eller hvorfor ikke?	

I denne opgave er læringsmålet, at kursisten træner brug af chatbot som rådgiver/sparringspartner i forbindelse med problemløsning i hverdagen. Da brugen af chatbot her vil minde om at google noget (informationssøgning), bør underviseren følge op med eksplicit undervisning i forskellen på at bruge en chatbot og en søgemaskine. Blandt andet kan fremhæves, at chatbotten kan komme med gode og brugbare idéer, men man skal altid huske at tænke selv, da man ikke kan være sikker på, at chatbottens svar er i overensstemmelse med faktuel viden. Dette er afgørende for at udvikle kursistens teknologiforståelse i forbindelse med chatbotbrug (etik og sikkerhed).

I modsætning til de tre forudgående opgaver indgår der ikke et tekstforlæg i opgaveformuleringen, som kan kopieres direkte ind i prompten. Dette stiller større krav til kursistens evne til at sætte sig ind i og formulere, hvad chatbotten har brug for at vide.

Prompt 4: Problemløsning (a la informationssøgning)

Forestil dig denne situation:

Du er lige kommet hjem fra en weekendtur en sen søndag aften og opdager, at det vrimler med myrer et sted i din bolig. Du har ikke noget myregift, og butikkerne har lukket.

Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kommer med inspiration til at løse problemet?

- ▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.
- ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.
- ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:

**Hvad synes du om chatbottens svar?
Er det, som du havde håbet?**

Hvorfor? – eller hvorfor ikke?

Prompt 5 : Problemløsning (idégenerering, kreativitet)

I denne opgave er læringsmålet - ligesom i forrige opgave om myreangreb - at kursisten træner brug af chatbot som rådgiver/sparingspartner i forbindelse med problemløsning i hverdagen.

Forestil dig denne situation:

Du har lovet at lave middag til din nye date, der kommer på besøg om en time. Du har nået at rydde op og gøre rent, men så blev du ringet op af hospitalet. Din bedste ven er blevet far og havde brug for at fortælle alt om fødslen. Derfor har du ikke nået at købe ind. Du åbner dit køleskab for at se, hvad der er - og håber, din chatbot kan hjælpe dig med at trylle ...

4 gulerødder
1 pakke kyllingestrimler
3 æg
6 skiver toastbrød
5 skraver ost
8 cherrytomater
En halv tube mayonnaise
Et glas syltet peberfrugt
Et glas Nutella
½ liter fløde
En cola
En øl.

Kursisten skal her selv udlede, at det drejer sig om at bede chatbotten om at foreslå en madopskrift.

Igen er det vigtigt at klæde kursisten på med teknologiforståelse (jf. kommentaren ovenfor). Hvor det i opgaven ovenfor er vigtigt at fremhæve, at chatbotten kan give værdifuld sparring, men ikke nødvendigvis leverer faktuel viden, kan denne opgave om madlavning omvendt bruges som eksempel på, at chatbotter genererer unikt indhold og dermed kan bruges kreativt (dvs. i modsætning til en søgemaskine, der blot kan hente eksisterende viden frem).

Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig?

- ▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.
- ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.
- ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.
- ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?

Hvorfor? - eller hvorfor ikke?

Tip! Hvis du ikke er helt tilfreds med chatbottens svar, kan du bede den om at komme med et nyt forslag og se, om det er bedre.

FIND PÅ EN PROMPT

Blandet prompt-træning

Find på en prompt

Hvad er en prompt?

En prompt er den besked, du sender til en chatbot.

Chatbotten prøver at gætte, hvad du har brug for. Men den kan ikke læse alle dine tanker. Derfor: Jo mere præcis din prompt er, des mere præcist kan chatbotten svare dig.

Her er 5 forskellige opgaver, hvor du skal finde på en god prompt.

Prompt 1: Strukturering (disposition, afsnit, punktopstilling)

Læs først denne tekst igennem:

Hvis du har en klump margarine i dit køleskab, og den vejer 250 gram, så kan du hakke den i mindre stykker og piske den sammen med 250 gram sukker. Hvis du også har 4 æg og knækker dem og pisker dem sammen med det andet, så er du godt på vej til at lave en sandkage. Du mangler blot 250 gram hvedemel og så lige 2 tsk bagepulver, så er den faktisk hjemme. Prop alt det, du har blandet sammen, i et par rugbrødsforme, og smæk de to forme ind i ovnen på næstnederste rille og 200 grader. Du skal tage kagerne ud efter cirka en times tid.

Hvad handler teksten om?

Hvad er der behov for at gøre ved teksten, hvis den skal blive bedre?

Hvorfor mener du, at dette vil forbedre teksten?

Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig med at forbedre teksten?

- ▶ Det, som du lige skrev ovenfor, er din prompt. Kopiér og indsæt prompten i chatbottens skrivefelt.
- ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.
- ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.
- ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? – eller hvorfor ikke?	

Prompt 2: Forenkling (læseforståelse, videnstilegnelse)

Læs først denne tekst igennem:	
Fotosyntese, den livsvigtige proces, der driver Jordens økosystemer, kan beskrives som en kompleks serie af lysafhængige og lysuafhængige reaktioner, der resulterer i omdannelsen af lysenergi til kemisk energi lagret i organisk materiale. Denne energiudnyttelse muliggør biosyntesen af glukose, et essentielt sukkermolekyle, der fungerer som både energikilde og byggesten for planter.	
Hvad handler teksten om?	
Hvad er der behov for at gøre ved teksten, hvis du skal få mere ud af at læse den?	
Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig med dette?	
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten. ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres. ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar. ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder: <div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%; margin-top: 5px;"></div>	

Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? – eller hvorfor ikke?	

Prompt 3: Formulering (modtagerbevidsthed, genre, tone)

Læs først disse stikord:	
Mit tømrerfirma. Besked til mine ansatte. Værktøjet roder i bilerne. Det spilder alles tid. Der skal strammes op. Det vil spare tid.	
Du har lige læst en række stikord. Hvilken slags tekst kunne disse ord være stikord til?	
Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan formulere sådan en tekst?	
<ul style="list-style-type: none">▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder: <div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%;"></div>	
Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? - eller hvorfor ikke?	

Prompt 4: Problemløsning (a la informationssøgning)

Forestil dig denne situation:	
Du er lige kommet hjem fra en weekendtur en sen søndag aften og opdager, at det vrirler med myrer et sted i din bolig. Du har ikke noget myregift, og butikkerne har lukket.	
Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kommer med inspiration til at løse problemet?	
<ul style="list-style-type: none">▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:	
<input type="text"/>	
Hvad synes du om chatbottens svar? Er det, som du havde håbet?	
Hvorfor? – eller hvorfor ikke?	

Prompt 5 : Problemløsning (idégenerering, kreativitet)

Forestil dig denne situation:

Du har lovet at lave middag til din nye date, der kommer på besøg om en time. Du har nået at rydde op og gøre rent, men så blev du ringet op af hospitalet. Din bedste ven er blevet far og havde brug for at fortælle alt om fødslen. Derfor har du ikke nået at købe ind. Du åbner dit køleskab for at se, hvad der er - og håber, din chatbot kan hjælpe dig med at trylle ...

4 gulerødder
1 pakke kyllingestrimler
3 æg
6 skiver toastbrød
5 skraver ost
8 cherrytomater
En halv tube mayonnaise
Et glas syltet peberfrugt
Et glas Nutella
½ liter fløde
En cola
En øl.

Hvad kan du skrive til chatbotten, så den kan hjælpe dig?

- ▶ Det, som du lige skrev, er din prompt. Kopiér og indsæt den i chatbotten.
- ▶ HUSK også at kopiere og indsætte selve den tekst, der skal forbedres.
- ▶ Send prompten. Nu laver chatbotten et svar.
- ▶ Kopiér og indsæt chatbottens svar i den hvide boks herunder:

**Hvad synes du om chatbottens svar?
Er det, som du havde håbet?**

Hvorfor? - eller hvorfor ikke?

Tip! Hvis du ikke er helt tilfreds med chatbottens svar, kan du bede den om at komme med et nyt forslag og se, om det er bedre.

LÆS EN NYHED

Læseøvelse med chatbot

Læs en nyhed

Kort introtekst understøttet af billeder stilladser kursistens arbejde med at forstå og fokusere på det specifikke læseformål og det specifikke AI-værktøj, som skal bruges.

I denne opgave træner du at forstå og huske, hvad en nyhedstekst handler om.

Du bruger SkrivSikkert til at få overblik over, hvad nyheden handler om. Så er nyheden nemmere for dig at læse og komme i dybden med.

Gå på SkrivSikkert

Klik her for at komme ind på SkrivSikkert: <https://skrivsikkert.dk/>
VIGTIGT, FØR DU GÅR VIDERE: Klik på 'ChatGPT Dansk' og derefter på 'Sofie'.

Indsættelse af link frem for blot at nævne navnet SkrivSikkert stilladser yderligere. (Generelt sørger jeg i mine opgaver for, at kursistens evne til selvstændigt at kunne finde relevant browser og skrive søgeord eller bruge bogmærker trænes som et isoleret læringsmål – derfor trænes det ikke her, men i en anden opgavesammenhæng). Man kan naturligvis henvise til et andet AI-værktøj. SkrivSikkert er blot et eksempel.

Lav en prompt

Opbygning af kursistens AI-ordkendskab understøttes.

1. Kopiér teksten i det hvide felt herunder:

2. Indsæt teksten i skrivefeltet i SkrivSikkert.

3. Klik på dette link for at komme til den nyhed, du skal læse:

<https://www.dr.dk/ligetil/barnloese-faar-flere-reagensglas-forsog-blive-foraelde>

4. Kopiér hele nyhedens tekst.

5. Indsæt hele nyhedsteksten i SkrivSikkerts skrivefelt – lige efter den tekst, du allerede har indsat.

Nu har du lavet din prompt.

6. Klik på den blå knap 'Send', så prompten sendes.

7. Nu laver SkrivSikkert en kort genfortælling (et resumé) af nyheden.

Modellering, der kan lede kursisten i gang. Støtter kursisten maksimalt.

Linket kan naturligvis erstattes med link til en hvilken som helst anden nyhed.

Opbygning af kursistens AI-ordkendskab understøttes ved denne gentagelse af ordet 'prompt' der også blev brugt i opgavens overskrift og fortsat bruges nedenfor.

Læs resumé af nyheden

Førlæsningsaktivitet, der styrker læseforståelsen under den efterfølgende selvstændige læsning af hele nyhedsteksten. Aktiviteten kan også bruges til efterlæsning frem for förlæsning, hvilket nogle kursister foretrækker.

Læs det resumé, som SkrivSikkert har lavet

Forudgående (eller evt. efterfølgende) læsning af et AI-genereret resumé er en AI-læsestrategi, som optimerer kursistens forudsætninger for at få udbytte af at læse hele nyhedsteksten selv.

Helt kort fortalt, hvad handler nyheden om ifølge SkrivSikkert?

Brug 10 – 20 ord på at fortælle det.
Skriv dit svar i det hvide felt her til højre.

Dette spørgsmål gør kursisten mere aktiv og sikrer et større udbytte af denne AI-læsestrategi.

Sætningsstarter stilladserer yderligere.

Læs selv hele nyheden

Læs nu selv hele nyheden igennem

<https://www.dr.dk/ligetil/barnloese-faar-flere-reagensglas-forsog-blive-foraelde>

Gentagelse af nyhedslinket støtter de kursister, der ikke er så vant til at navigere mellem flere åbne faner.

Husk! Brug dit oplæringsprogram eller den røde knap LÆS OP (du finder denne knap inde i nyheden lige under billedet).

Sammenlign:

Hvor godt passer det, du lige selv har læst, med SkrivSikkerts resumé?

Her stilladseres kursistens arbejde med selvstændigt og kritisk at vurdere kvaliteten af chatbottens output.

Hvad får dig til at synes dette? Nævn et par eksempler.

Her stilladseres kursistens arbejde med at argumentere for sin vurdering af kvaliteten af chatbottens output.

Chat om nyheden

1. Kopiér teksten i det hvide felt.

For en del OBU-kursister giver copypaste ikke sig selv, men er en basal pc-færdighed, som vil være mest hensigtsmæssig af træne som separat læringsmål.

--

2. Indsæt teksten i SkrivSikkert's skrivefelt.
3. Send din prompt ved at klikke på den blå knap, hvor der står Send.
4. Nu kommer SkrivSikkert med 3 spørgsmål. Kopiér og indsæt dem ét ad gangen i de hvide felter under SPØRGSMÅL 1, SPØRGSMÅL 2 og SPØRGSMÅL 3.

SPØRGSMÅL 1	Dit svar

SPØRGSMÅL 2	Dit svar

SPØRGSMÅL 3	Dit svar

5. Svar på spørgsmålene i de hvide felter (under DIT SVAR).
6. Lad nu SkrivSikkert svare på sine egne spørgsmål: Kopiér og indsæt de tre spørgsmål i SkrivSikkert's skrivefelt – tag ét spørgsmål ad gangen.
7. Sammenlign SkrivSikkert's svar og dit eget svar. Ret i dit eget svar, hvis du bliver inspireret til at gøre det endnu bedre.

Svære ord

Denne rubrik kan genbruges i andre opgaver, hvor der trænes læseforståelse/ordkendskab.

Hvis du møder et svært ord i nyheden, kan du få SkrivSikkert til at forklare det:

1. Kopiér teksten i det hvide felt.

2. Indsæt den kopierede tekst i SkrivSikkerts skrivefelt.
3. Skriv det svære ord lige efter den tekst, du indsatte.
4. Klik på knappen 'Send'.

Kopiér og indsæt SkrivSikkerts forklaring af ordet.

Arbejdet med at lære ordet at kende og huske det (elaborering) stilladseres.

Hvordan vil du forklare ordet med dine egne ord?

Hvis det ikke er helt tydeligt for dig endnu, hvad ordet betyder, så kopiér teksten i det hvide felt herunder, og send den som en prompt i SkrivSikkert.

Her forudsættes, at kursisten kender ordet 'prompt', der er introduceret tidligere i opgaven, ligesom det forudsættes, at kursisten ikke behøver gentagelse af hele proceduren med at kopiere, indsætte og sende. Og ellers må underviseren yde støtte.

LÆS EN NYHED

Læseøvelse med chatbot

Læs en nyhed

I denne opgave træner du at forstå og huske, hvad en nyhedstekst handler om.

Du bruger SkrivSikkert til at få overblik over, hvad nyheden handler om. Så er nyheden nemmere for dig at læse og komme i dybden med.

Gå på SkrivSikkert

Klik her for at komme ind på SkrivSikkert: <https://skrivsikkert.dk/>

VIGTIGT, FØR DU GÅR VIDERE: Klik på 'ChatGPT Dansk' og derefter på 'Sofie'.

Lav en prompt

1. Kopiér teksten i det hvide felt herunder:

2. Indsæt teksten i skrivefeltet i SkrivSikkert.

3. Klik på dette link for at komme til den nyhed, du skal læse:

<https://www.dr.dk/ligetil/barnloese-faar-flere-reagensglas-forsog-blive-foraeldre>

4. Kopiér hele nyhedens tekst.

5. Indsæt hele nyhedsteksten i SkrivSikkerts skrivefelt – lige efter den tekst, du allerede har indsat.

Nu har du lavet din prompt.

6. Klik på den blå knap 'Send', så prompten sendes.

7. Nu laver SkrivSikkert en kort genfortælling (et resumé) af nyheden.

Læs resumé af nyheden

Læs det resumé, som SkrivSikkert har lavet	
<p>Helt kort fortalt, hvad handler nyheden om ifølge SkrivSikkert? Brug 10 – 20 ord på at fortælle det. Skriv dit svar i det hvide felt her til højre.</p>	

Læs selv hele nyheden

Læs nu selv hele nyheden igennem	
<p>https://www.dr.dk/ligetil/barnloese-faar-flere-reagensglas-forsog-blive-foraeldre</p> <p>Husk! Brug dit oplæsningsprogram eller den røde knap LÆS OP (du finder denne knap inde i nyheden lige under billedet).</p>	
<p>Sammenlign: Hvor godt passer det, du lige selv har læst, med SkrivSikkerts resumé?</p>	
<p>Hvad får dig til at synes dette? Nævn et par eksempler.</p>	

Chat om nyheden

1. Kopiér teksten i det hvide felt.

--

2. Indsæt teksten i SkrivSikkert's skrivefelt.
3. Send din prompt ved at klikke på den blå knap, hvor der står Send.
4. Nu kommer SkrivSikkert med 3 spørgsmål. Kopiér og indsæt dem ét ad gangen i de hvide felter under SPØRGSMÅL 1, SPØRGSMÅL 2 og SPØRGSMÅL 3.

SPØRGSMÅL 1	Dit svar

SPØRGSMÅL 2	Dit svar

SPØRGSMÅL 3	Dit svar

5. Svar på spørgsmålene i de hvide felter (under DIT SVAR).
6. Lad nu SkrivSikkert svare på sine egne spørgsmål: Kopiér og indsæt de tre spørgsmål i SkrivSikkert's skrivefelt – tag ét spørgsmål ad gangen.
7. Sammenlign SkrivSikkert's svar og dit eget svar. Ret i dit eget svar, hvis du bliver inspireret til at gøre det endnu bedre.

Svære ord

Hvis du møder et svært ord i nyheden, kan du få SkrivSikkert til at forklare det:

1. Kopiér teksten i det hvide felt.

2. Indsæt den kopierede tekst i SkrivSikkerts skrivefelt.
3. Skriv det svære ord lige efter den tekst, du indsatte.
4. Klik på knappen 'Send'.

Kopiér og indsæt SkrivSikkerts forklaring af ordet.

Hvordan vil du forklare ordet med dine egne ord?

Hvis det ikke er helt tydeligt for dig endnu, hvad ordet betyder, så kopiér teksten i det hvide felt herunder, og send den som en prompt i SkrivSikkert.

3

med kommentarer

SKRIV EN FESTTALE

Skriveøvelse med chatbot

Forfatter

Ragna Ea Bentsdatter for
Nationalt Videncenter for Ordblindhed
og andre Læsevanskeligheder, 2024

Skriv en festtale

En kort introtekst med illustrerende billede(r) støtter kursisten i at forstå og fokusere på det specifikke skriveformål.

I denne opgave træner du at skrive en festtale. Det kan fx være til et familiemedlem, en ven eller en kollega.

Du bruger SkrivSikkert som inspiration til at skrive talen.

SkrivSikkert er generelt god til kursister uden erfaring med skrivehjælp fra chatbot - men kan selvfølgelig erstattes med en anden chatbot.

Lav din prompt

I denne del af opgaven stilladseres kursistens arbejde med at lave selve prompten. Ved at besvare spørgsmålene opnår kursisten en høj grad af støtte til at få den nødvendige information med i prompten.

Sætningsstartere stilladserer kursistens arbejde med at besvare spørgsmålene.

Svar på disse spørgsmål	
<p>Hvilken slags tekst skal SkrivSikkert lave? (skriv i dette tilfælde: festtale)</p>	<p>Svaret 'festtale' er her foræret og en gentagelse af, hvad der står i introteksten. Alligevel skal kursisten selv skrive ordet ind. Kursisten bevidstgøres hermed om, at chatbotten ikke kan læse tanker, men har brug for den slags info for at kunne hjælpe præcist.</p>
<p>Hvad hedder festens midtpunkt?</p>	
<p>Hvilken relation har du til denne person? Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ min farmor ▶ min bedste ven fra folkeskolen ▶ min kollega 	
<p>Hvad er anledningen til festen? Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ fødselsdag ▶ bryllup ▶ jubilæum 	
<p>Hvilke positive ting ved personen har du lyst til at fremhæve? Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ hjælper altid gerne med havearbejde ▶ laver fantastisk mad ▶ har en fed humor ▶ er til at stole på ▶ er populær blandt familiens børn 	

Send prompten

I denne del af opgaven stilladseres kursistens arbejde med at få overført prompten fra opgavedokumentet (Word) til chatbotten.

At kunne copypaste (evt. også skærmdede) er en central generel IT-færdighed, når der arbejdes med chatbot - i hvert fald så længe chatbotteknologien endnu ikke er fuldt integreret alle steder, hvor vi skriver og læser. Kursister, der er uerfarne med at copypaste, kan have gavn af at lære dette (og evt. skærmdeling) gennem separate træningsaktiviteter.

Alt det, som du har skrevet i de fem hvide felter ovenfor, er din prompt. Markér og kopiér hele prompten.

- ▶ Klik på <https://skrivsikkert.dk/>
- ▶ Klik på knappen 'Skriveassistent'.
- ▶ Indsæt din prompt i skrivefeltet.
- ▶ Flyt knappen under skrivefeltet hen på 'Uformel', 'Kreativ' eller 'Professionel' – så det passer med den stil, du ønsker, teksten skal have (hvordan den skal lyde).
- ▶ Klik på den blå knap 'Send'. SkrivSikkert svarer nu med et forslag til din tale.
- ▶ Kopiér SkrivSikkerts svar og indsæt det i den hvide boks herunder:

Indsættelse af link frem for blot at nævne navnet SkrivSikkert stilladserer yderligere. Jf. forrige kommentar kan læringsmål som at kunne finde relevant browser og skrive søgeord eller bruge bogmærke med fordel trænes gennem separate aktiviteter.

Gør talen til din helt egen

I denne del af opgaven stilladseres kursistens arbejde med kritisk at vurdere og redigere chatbottens output og tage ejerskab over teksten.

Tjeklisten stilladserer kursistens arbejde med at vurdere chatbottens output og overveje justeringer.

Læs talen igennem.

Ret det, du ikke er tilfreds med – brug spørgsmålene nedenfor som tjekliste. Sæt X, hver gang du har arbejdet med et spørgsmål.

1	Starten	Er du tilfreds med, hvordan talen starter?	
2	Slutningen	Er du tilfreds med, hvordan talen slutter af?	
3	Slette	Er nogle dele af teksten overflødige og skal slettes?	
4	Flytte	Har du brug for at flytte rundt på noget imellem starten og slutningen?	
5	Tilføj	Mangler der at blive nævnt noget vigtigt?	
6	Omformulere	Hvilke formuleringer skal ændres, så det bliver dit personlige sprog?	

Jo længere inde i redigeringsprocessen, des potentielt mere behov for støtte fra underviser.

Tips!

Hvis du slet ikke kan lide SkrivSikkerts tekst, kan du bede om en nyt forslag:

- ▶ Klik på den røde knap 'Skriv teksten' - så får du et nyt forslag.
- ▶ Du kan også prøve at skifte til 'Uformel', 'Kreativ' eller 'Professionel' under skrivefeltet og derefter klikke på den røde knap 'Skriv teksten'.

Sidste hånd på værket

- ▶ Læs hele talen igennem med dit oplæsningsprogram. Eller læs talen højt for dig selv.
- ▶ Lyder din tale helt, som den skal nu?

SKRIV EN FESTTALE

Skriveøvelse med chatbot

Skriv en festtale

I denne opgave træner du at skrive en festtale. Det kan fx være til et familiemedlem, en ven eller en kollega.

Du bruger SkrivSikkert som inspiration til at skrive talen.

Lav din prompt

Svar på disse spørgsmål	
Hvilken slags tekst skal SkrivSikkert lave? (skriv i dette tilfælde: festtale)	
Hvad hedder festens midtpunkt?	
Hvilken relation har du til denne person? Eksempler: <ul style="list-style-type: none">▶ min farmor▶ min bedste ven fra folkeskolen▶ min kollega	
Hvad er anledningen til festen? Eksempler: <ul style="list-style-type: none">▶ fødselsdag▶ bryllup▶ jubilæum	
Hvilke positive ting ved personen har du lyst til at fremhæve? Eksempler: <ul style="list-style-type: none">▶ hjælper altid gerne med havearbejde▶ laver fantastisk mad▶ har en fed humor▶ er til at stole på▶ er populær blandt familiens børn	

Send prompten

Alt det, som du har skrevet i de fem hvide felter ovenfor, er din prompt. Markér og kopiér hele prompten.

- ▶ Klik på <https://skrivsikkert.dk/>
- ▶ Klik på knappen 'Skriveassistent'.
- ▶ Indsæt din prompt i skrivefeltet.
- ▶ Flyt knappen under skrivefeltet hen på 'Uformel', 'Kreativ' eller 'Professionel' – så det passer med den stil, du ønsker, teksten skal have (hvordan den skal lyde).
- ▶ Klik på den blå knap 'Send'. SkrivSikkert svarer nu med et forslag til din tale.
- ▶ Kopiér SkrivSikkerts svar og indsæt det i den hvide boks herunder:

Gør talen til din helt egen

Læs talen igennem.

Ret det, du ikke er tilfreds med – brug spørgsmålene nedenfor som tjekliste. Sæt X, hver gang du har arbejdet med et spørgsmål.

1	Starten	Er du tilfreds med, hvordan talen starter?	
2	Slutningen	Er du tilfreds med, hvordan talen slutter af?	
3	Slette	Er nogle dele af teksten overflødige og skal slettes?	
4	Flytte	Har du brug for at flytte rundt på noget imellem starten og slutningen?	
5	Tilføje	Mangler der at blive nævnt noget vigtigt?	
6	Omformulere	Hvilke formuleringer skal ændres, så det bliver dit personlige sprog?	

Tips!

Hvis du slet ikke kan lide SkrivSikkerts tekst, kan du bede om en nyt forslag:

- ▶ Klik på den røde knap 'Skriv teksten' - så får du et nyt forslag.
- ▶ Du kan også prøve at skifte til 'Uformel', 'Kreativ' eller 'Professionel' under skrivefeltet og derefter klikke på den røde knap 'Skriv teksten'.

Sidste hånd på værket

- ▶ Læs hele talen igennem med dit oplæsningsprogram. Eller læs talen højt for dig selv.
- ▶ Lyder din tale helt, som den skal nu?

LAV ET PROMPT- KATALOG

**Genbrug af prompts til
læsning og skrivning**

Lav et prompt-katalog

Hvad er en prompt? Og hvad er et prompt-katalog?

En prompt er den besked, du sender til en chatbot.

Et prompt-katalog er en samling gode prompts, som du gemmer for at kunne genbruge dem.

Her er 2 eksempler på prompts, der kan genbruges.
Du kan selv tilføje flere.

Forstå og huske en tekst

I den hvide boks herunder er der en prompt, som du kan bruge, når du skal læse en tekst og arbejde i dybden med at forstå og huske, hvad den handler om. Det er en prompt, der sætter gang i en chat (en samtale) med din chatbot. Den kan bruges til alle slags tekster, som du skal læse. Du kan enten bruge prompten, inden du læser teksten, eller efter du har læst den.

Sådan gør du:

- ▶ Først: Kopiér og indsæt hele teksten fra den hvide boks i chatbottens skrivefelt.
- ▶ Derefter: Kopiér og indsæt den tekst, som du skal læse. Hvis teksten er i et dokument, og du bruger en chatbot, hvor der kan vedhæftes dokumenter, så kan du i stedet vælge at vedhæfte den.
- ▶ Til sidst: Send det hele til din chatbot.

Nu laver chatbotten en kort genfortælling (resumé), så du får et overblik over det vigtigste indhold.

Desuden begynder chatbotten at stille dig nogle spørgsmål, som du skal svare på. Når du er færdig med at svare på spørgsmålene, har du arbejdet grundigt med at forstå teksten.

TIP! Forestil dig, at du og chatbotten har en samtale. Svar hele tiden så godt, som du kan, på spørgsmålene. Hvis du oplever, at et spørgsmål er svært at svare på, så bed chatbotten om at få det forklaret på en lettere måde. Hvis du slet ikke ved, hvad du skal svare, så send et spørgsmålstegn (?)

Formulere en tekst

I den hvide boks herunder er der en prompt, som du kan bruge, når du ønsker hjælp til at få formuleret en tekst. Det er en prompt, der sætter gang i en chat (en samtale) med din chatbot. Den kan bruges til alle slags tekster, som du skal skrive.

Sådan gør du:

- ▶ Kopiér og indsæt hele prompten fra den hvide boks i chatbottens skrivefelt.
- ▶ Send prompten.

Nu begynder chatbotten at stille dig en række spørgsmål, som du skal svare på. Når du er færdig med at svare på spørgsmålene, kommer chatbotten med et bud på en færdigformuleret tekst. Husk at læse den grundigt igennem for at se, om du er tilfreds med den eller har brug for at rette noget i den.

TIP! Forestil dig, at du og chatbotten har en samtale om den tekst, som du skal have skrevet. Svar hele tiden så godt, som du kan, på spørgsmålene. Hvis du oplever, at et spørgsmål er svært at svare på, så bed om at få det forklaret på en lettere måde. Hvis du slet ikke ved, hvad du skal svare, så send et spørgsmålstegn (?)

Dine favorit-prompts

